

dr hab. Robert Ślusarz, prof. UMK

Bydgoszcz, dnia 20.02.2020 r.

Wydział Nauk o Zdrowiu, Collegium Medicum w Bydgoszczy

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

ul. Łukasiewicza 1, 85-821 Bydgoszcz

Recenzja

całości kształtu dorobku naukowego oraz osiągnięcia naukowego dr Małgorzaty Szkup w związku z ubieganiem się o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie nauki o zdrowiu

Podstawa prawna:

- Art. 219 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

1. Przedstawienie podstawowych danych o kandydacie

Doktor nauk medycznych Małgorzata Szkup, uzyskała dyplom mgr pielęgniarstwa po studiach w Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie w roku 2007. Stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny uzyskała w 2010 roku w Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie na Wydziale Nauk o Zdrowiu. Również w tym roku ukończyła specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa opieki długoterminowej oraz studia podyplomowe Edukacja w opiece okołoporodowej.

Od 2007 roku jest pracownikiem Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego (PUM) w Szczecinie, zatrudniona początkowo na stanowisku instruktora, a następnie adiunkta do dnia dzisiejszego. Pani doktor pracowała również w okresie 2005-2015 na stanowisku pielęgniarki w Klinice Nefrologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 2 PUM w Szczecinie.

2. Przedstawienie informacji o ocenianych osiągnięciach naukowych

2.1. Ocena osiągnięcia naukowego stanowiącego podstawę ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego

Tytuł osiągnięcia: *Poszukiwanie czynników wpływających na występowanie zespołu metabolicznego wśród kobiet w wieku 45-60 lat.*

Osiągnięcie stanowi cykl pięciu oryginalnych, powiązanych tematycznie prac opublikowanych w recenzowanych czasopismach znajdujących się w bazie Journal Citation Reports (JCR). Łączna wartość bibliometryczna wynosi: **IF – 18.76** oraz **235 pkt. MNiSW**.

W skład osiągnięcia naukowego wchodzi 5 publikacji:

1. **[1]_Szukup Małgorzata**, Owczarek Aleksander Jerzy, Schneider-Matyka Daria, Brodowski Jacek, Łój Beata, Grochans Elżbieta. Associations between the components of metabolic syndrome and the polymorphisms in the peroxisome proliferator-activated receptor gamma (PPAR- γ), the fat mass and obesity-associated (FTO), and the melanocortin-4 receptor (MC4R) genes. *Aging* (Albany, NY). 2018: vol. 10, nr 1, s. 72-82. Impact Factor: 5.515. Punktacja MNiSW: 30.000.
2. **[2]_Szukup Małgorzata**, Brodowski Jacek, Owczarek Aleksander Jerzy, Choreża Piotr, Jurczak Anna, Grochans Elżbieta. Searching for factors raising the incidence of metabolic syndrome among 45-60-year-old women. *Aging Dis.* 2018: vol. 9, nr 5, s. 831-842. Impact Factor: 4.232. Punktacja MNiSW: 35.000. [2]
3. **[3]_Szukup Małgorzata**, Chelmecka Elżbieta, Lubkowska Anna, Owczarek Aleksander Jerzy, Grochans Elżbieta. The influence of the TNFalpha rs1800629 polymorphism on some inflammatory biomarkers in 45-60-year-old women with metabolic syndrome. *Aging* (Albany, NY). 2018: vol. 10, nr 10, s. 2935-2943. Impact Factor: 5.515. Punktacja MNiSW: 30.000.
4. **[4]_Szukup Małgorzata**, Owczarek Aleksander Jerzy, Lubkowska Anna, Chelmecka Elżbieta, Skonieczna-Żydecka Karolina, Grochans Elżbieta. Searching for the role of the IFNgamma rs2430561 polymorphism in inducible inflammation: contribution to metabolic syndrome in 45 to 60-year-old women. *Int. J. Environ. Res. Public Health.* 2019: vol. 16, nr 5, s. E884. Impact Factor: 2.468. Punktacja MNiSW: 70.000

5. [5] **Szkup Małgorzata**, Brodowski Jacek, Jurczak Anna, Stanisławska Marzena, Grochans Elżbieta. Seeking genetic determinants of selected metabolic disorders in women aged 45–60. *Annals of Agricultural and Environmental Medicine*. 2019; DOI: <https://doi.org/10.26444/aaem/112579>. Impact Factor: 1.030. Punktacja MNiSW: 70.000

Głównym celem powiązanego tematycznie cyklu pięciu prac było poszukiwanie zależności pomiędzy czynnikami genetycznymi i występowaniem zaburzeń metabolicznych w grupie kobiet w wieku 45-60 lat. Procedura badawcza została przeprowadzona w latach 2016-2017 na grupie 425 pacjentek. Badanie było 3 etapowe, polegało na: zebraniu danych socjodemograficznych i medycznych, wykonaniu badania antropometrycznego oraz pobraniu materiału do badań. Na przeprowadzenie badań uzyskano zgodę Komisji Bioetycznej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie (KB-0012/104/11 i KB-0012/181/13).

Poszukiwanie zależności pomiędzy czynnikami genetycznymi i parametrami biochemicznymi i antropometrycznymi oraz występowaniem poszczególnych komponentów MetS wśród kobiet w wieku 45-60 lat zostało przedstawione w pracy pierwszej [1] i piątej [5]. Autorka stwierdza, że MetS, może rozwijać się, jako wynik genetycznej predyspozycji, której podłożem mogą być polimorficzne formy genów, odgrywających istotną rolę w ekspresji objawów, składających się na obraz MetS. Jednocześnie, w obliczu nie do końca wyjaśnionych bądź sprzecznych danych dotyczących roli polimorfizmów poszczególnych genów w patogenezie MetS, Autorka stwierdza, że konieczne jest prowadzenie dalszych badań w tym obszarze. Uzupełnieniem dotychczasowej wiedzy o środowiskowo-behawioralną etiologię MetS o czynnik genetyczny i oszacowanie wpływu testowanych wariantów genetycznych na rozwój MetS, są wyniki zaprezentowane w pracy nr [2]. Kolejne wyniki badania wpływu polimorfizmu genu TNF α na komponenty szlaku zapalnego w odniesieniu do rozwoju MetS opublikowane zostały w pracy nr [3]. Autorka sugeruje, że czynniki o charakterze zapalnym mogą odgrywać rolę w patogenezie rozwoju MetS. Wnioski z przeprowadzonego badania wymagają jednak dalszych analiz w celu ich weryfikacji i upowszechnienia w praktyce klinicznej. Poszukiwanie zależności pomiędzy polimorfizmami genu IFN γ rs2430561 a poziomem wybranych markerów kaskady zapalnej zależnej od IFN γ zostało przedstawione w pracy nr [4].

Wyniki z badań opublikowane w uznanych czasopismach międzynarodowych (między innymi: *Albany, NY; Aging and Disease*), stanowią wartościowy wkład w piśmiennictwo

światowe i są wystarczającym dorobkiem do uznania osiągnięcia naukowego jako satysfakcjonującego. Należy zauważyć również, że wszystkie prace uzyskały pozytywne recenzje niezależnych recenzentów danego czasopisma, we wszystkich pięciu pracach Habilitantka jest pierwszym autorem oraz oceniła swój wkład w powstanie ww. prac na minimum 70%.

Podsumowanie

Reasumując uważam, że osiągnięcie naukowe *Poszukiwanie czynników wpływających na występowanie zespołu metabolicznego wśród kobiet w wieku 45-60 lat* ma wysoką wartość poznawczą i praktyczną. Wysoka jakość czasopism mierzona indeksem cytowań – IF (5.515, 4.232) w jakich dr Małgorzata Szkup publikuje prace wskazuje na istotną aktywność naukową kandydatki oraz istotny wkład w rozwój dyscypliny nauki o zdrowiu.

2.2. Ocena pozostałych osiągnięć naukowych

Na dzień wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, sumaryczna wartość wskaźnika IF wynosi **66.495** oraz **1443** punkty MNiSW. Liczba cytowani publikacji wynosi **111** a Indeks Hirscha **6**. Na dorobek ten składa się **28** prac opublikowanych w czasopismach posiadających IF oraz **61** prac opublikowanych w czasopismach bez IF.

Zainteresowania naukowe i tematyka prac obejmują problemy z zakresu zdrowia publicznego, pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu. Na uwagę zasługują **4** wiodące nurty w całokształcie dorobku naukowo-badawczego kandydatki. Są to:

1. Poszukiwanie czynników wpływających na funkcjonowanie bio-psycho-społeczne kobiet w okresie pre-, peri- i postmenopauzalnym
2. Poszukiwanie czynników wpływających na funkcjonowanie człowieka w stanie choroby
3. Problemy współczesnego pielęgniarstwa
4. Funkcjonowanie zdrowotne wybranych grup społecznych

Należy podkreślić, że w każdym ze wskazanych obszarów, Kandydatka przedstawia kilkanaście doniesień naukowych publikowanych w recenzowanych czasopismach w tym z listy filadelfijskiej.

Ponadto kandydatka jest autorką/współautorką 7 fragmentów opracowań zbiorowych w tym podręczników i monografii.

Pani dr Małgorzata Szkup wygłosiła kilkadziesiąt doniesień (43) na zjazdach zagranicznych (udział w 5 Zjazdach/Konferencjach – Japonia, Hiszpania, Portugalia, Francja, Izrael) i w kraju (udział w 35 Zjazdach/Konferencjach).

Brała udział w realizacji projektów badawczych (9 razy) realizowanych ze środków statutowych PUM oraz dziewięciokrotnie otrzymała zespołowe nagrody i wyróżnienia za działalność naukową.

Kandydatka, wykazuje się również istotną aktywnością naukową realizowaną we współpracy z polskimi (między innymi: Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Uniwersytet Medyczny w Łodzi) i zagranicznymi (m.in.: University of British Columbia w Kanadzie oraz Frauenklinik Sana Hanse Klinikum w Wismar w Niemczech) jednostkami badawczymi, w ramach której opublikowała kilkanaście prac.

Habilitantka była również promotorem pomocniczym 1 zakończonego przewodu doktorskiego oraz recenzentem w 6 czasopismach naukowych.

Kandydatka odbyła również staże naukowe i szkolenia w ośrodkach zagranicznych, między innymi w University of British Columbia w Kanadzie (2012, 2015), University of Murcia w Hiszpanii (2014, 2015) oraz w Słowenii (2013, 2015).

Jest członkiem 2 organizacji naukowych: Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie (od 2008), Polskie Towarzystwo Medycyny Rodzinnej (od 2011).

Podsumownie

Podsumowując ocenę aktywności naukowo-badawczej kandydatki stwierdzam, że posiada ona bogaty dorobek naukowy skoncentrowany tematycznie wokół kluczowych problemów zdrowia publicznego, pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu. Współpraca na gruncie naukowo-badawczym Habilitantki, wskazuje na jej istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej Uczelni/Instytucji naukowej, w tym zagranicznej.

3. Ocena osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę

Habilitantka posiada istotny dorobek dydaktyczny i organizacyjny. Doktor Małgorzata Szkup zatrudniona jest na stanowisku adiunkta i odpowiada za przebieg procesu dydaktycznego wynikającego z zadań realizowanych przez Wydział Nauk o Zdrowiu. Prowadzi/prowadziła zajęcia w języku polskim ze studentami kierunków: pielęgniarstwo, położnictwo, ratownictwo medyczne, fizjoterapia oraz w języku angielskim dla studentów Wydziału Lekarskiego, Wydziału Lekarsko-Stomatologicznego i Wydziału Lekarsko-Biotechnologicznego i Medycyny Laboratoryjnej. Realizowała również zajęcia na studiach podyplomowych oraz w ramach kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych. Brała udział w opracowaniu programów nauczania dla przedmiotów i modułów na Wydziale Nauk o Zdrowiu oraz na Wydziale Medycyny i Stomatologii. Sprawowała opiekę merytoryczną i dydaktyczną nad Studenckim Kołem Naukowym Pielęgniarstwa, działającym przy Zakładzie Pielęgniarstwa PUM. Dotychczas była promotorem **9** prac licencjackich i **48** prac magisterskich. Za osiągnięcia dydaktyczne kilkakrotnie (**5** razy) otrzymywała nagrodę indywidualną i zespołową Rektora PUM.

Kandydatka kilkakrotnie uczestniczyła w programach międzynarodowych, europejskich i krajowych pełniąc funkcje kierownika, koordynatora i członka zespołu. Doktor Małgorzata Szkup ma liczne osiągnięcia organizacyjne. Brała czynny udział w pracach różnych Komisji powołanych na Wydziale Nauk o Zdrowiu. Kilkakrotnie (**7** razy), wygłaszała wykład/referat na zaproszenie. Wielokrotnie była członkiem Komitetu organizacyjnego Konferencji Naukowo-Szkoleniowych. Pracuje na rzecz środowiska pielęgniarstwa i położniczego.

Podsumowanie

Podsumowując ocenę osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę, stwierdzam, że dr Małgorzata Szkup ma duże doświadczenie zawodowe i organizacyjne. Jest nauczycielem akademickim o wysokich kwalifikacjach, aktywnie uczestniczy w pracach związanych z kształceniem przed i podyplomowym. Aktywność dydaktyczna, organizacyjna i popularyzująca naukę jest wystarczająca do ubiegania się o uzyskanie stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Wniosek końcowy

Podsumowując stwierdzam, że całokształt dorobku naukowo-badawczego, przedstawiony cykl publikacji oraz działalność zawodowa, dydaktyczna i organizacyjna dr Małgorzaty Szkup **spełniają warunki stawiane kandydatom ubiegającym się o uzyskanie stopnia naukowego doktora habilitowanego.**

Badania prowadzone przez dr Małgorzatę Szkup i związane z nimi publikacje w tym również prace wskazane jako osiągnięcie naukowe, charakteryzują determinanty występowania zespołu metabolicznego oraz wpływu innych czynników na funkcjonowanie bio-psycho-społeczne człowieka. Ukazują również problemy współczesnego pielęgniarstwa oraz funkcjonowanie zdrowotne wybranych grup społecznych. Badania skoncentrowane są tematycznie wokół kluczowych problemów zdrowia publicznego, pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu. Dodatkowo wieloletnie doświadczenie naukowe i dydaktyczne, udział w programach badawczo-naukowych, stawiają Kandydatkę w gronie liczących się specjalistów w środowisku pielęgniarstwie w dyscyplinie nauki o zdrowiu.

W związku z powyższym składam do Rady Naukowej Dyscypliny Nauki o Zdrowiu Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, wniosek o przejście do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

KIEROWNIK
Zakładu Pielęgniarstwa Neurologicznego
i Neurochirurgicznego

dr hab. Robert Ślusarz

dr hab. Robert Ślusarz, prof. UMK